

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ Η ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΙΣ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ

ΠΡΟΣΚΟΠΙΚΟΝ, ΗΘΟΠΛΑΣΤΙΚΟΝ, ΑΘΛΗΤΙΚΟΝ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΛΟΓΙΩΝ & ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ	Διευθυντής: Γ. Α. ΒΑΒΑΡΕΤΟΣ	ΙΩΑΝΝΙΝΑ ΙΟΥΛΙΟΥ 1924 Έτος Ι - Τεύχος Ι 2
Συνδρομή ετησία . Δραχ. 25 » εξάμηνη » 15 ΤΟ ΦΥΛΛΟΝ » 1	Τῆς Διαχειρ. οσως Γ. Κ. ΓΚΑΙΝΑΒΟΣ	

Σ. ΑΝΕΣΠΕΡΟΣ
(Σωτήρης Παπαγεωργίου)

ΑΠΟ ΤΑ ΤΡΥΦΕΡΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΜΙΝΥΟΣ

Ἀχτίνες μου

Ἀχτίνες μου, τοῦ ἡλίου θυγατέρες
Πέστε ἓνα τραγούδι πὺδ τερπνόν
Κι' ἀπ' τῆς ἀηδονόλας φλογέρες
Νάμπει καὶ ἡ καρδιά μου στό χορό.

Καὶ μὴ τὴν ἀφήνετε οὐρανοῦλα
Μέσ τὸ ξέγνασμαί της τὸ γλυκὺ
Νὰ τὴν πιάσει τάστεριό της ἡ τρεμούλα
Τὴν καλοβραδυά σά δοκηθῇ

Γιὰ τὰ ὠραῖα τᾶ-θη

Γιὰ τὰ ὠραῖα τᾶ-θη καὶ γιὰ κεῖνα
Ποῦ μοσκοβολοῦν ἀπὸ μικρή,
Γιὰ τίς παπαροῦνες καὶ τὰ κρίνα
Ενωθὰ μι' ἀγάπη χωριστῇ

Μὰ πετοῦσα πὺδ γοργή ἀπ' τὴν ὥρα
Κι' ἀξάφνα μ' ἐπῆρε δειλινό
Μὲ τὰ ρόδα. Ἀχ! Στὴ χερσὶ ἀρπα τώρα
Τὴ θλιμμένη ἀγάπη τραγουδῶ.

ΑΠΟ ΤΙΣ "ΟΙΜΟΓΕΣ,, // ΣΠΥΡ. ΜΟΥΣΕΛΙΜΗ

Η ΞΕΝΙΤΕΙΑ

Τραγούδια ἂν ἔχ' ἡ μαρογγίς κι' ὁ τᾶ-
[φρος χαμογέλια
Ἔχει καὶ τοῦ παιδιοῦ ἡ καρδιά ποῦ περ-
[παεὶ στὰ ξένα...

Στὰ ξένα ποῖος θὰ σὲ χαρεῖ καὶ ποῖος θὰ
[σοῦ γελᾷ;

Ἀνάθεμά σε, ξενιτεῖα, μὲ τὰ φαρμάκια
[πόχεις.

(Τραγούδι τῆς ξενιτεῖας: Κ. Κρηστάλλη)

Ὅσα καλά ἔχεις ξενιτεῖα τίποτα δὲ ζήλεω.
Δὲ θέλω τίς κοπέλλες σου οὔτε τὴν ἀγοριτιά σου

Δὲ θέλω τὰ λουλούδια σου τὴ μοσχουροδιά σου
Κι' ἂν ἦρθ' ἐδῶ καὶ σάφῃσα τὰ νιάτα, τὴ ζουή
[μὲν,

Ἡμῶνα σκλάβος τοῦ καιροῦ καὶ δοῦλος τῆς
[ἀνό, κης.

Τί μῶχες δάνει, ξενιτεῖα, γὰρ γὰρ σὲ ἐπιθυμῶ;
Μὲ πότισες μὲ βάσανα, μὲ πίκρας, μὲ φαρμάκια.
Μέθρεψες πάντα μὲ χολὴ σάν ξένος ὅπου ἤμου,

Ὅχι! ποῦ δὲ πέφτασαι γὰρ μὴν ἀναστεινάζω.
Ὅσα καλά ἔχεις ξενιτεῖα τίποτα δὲ σοῦ θέλω
θέλω τὰ πάνω σπίτι μου, νὰ πάω στὸ χωριό
[μου.

Ἐκεῖ οἱ πέτρες ἠμιλοῦν, τὰ δέντρα τραγουδοῦνε
Γλυκοφιλοῦνται τὰ βουνά καὶ τὰ νερά γελοῦνε.

Ἐκεῖ δια μὲ γυροῦντες νερά, κλαριά, λιθάρια

Ἄν πάω ἀχράτου ἀπὸ κλαρὶ αὐτὸ μοῦ τραγου-
[δοῦναι

Ἀμα ζυγίσω σὲ νερὸ αὐτὸ χαμογέλας

Κι' ἂν πάω καὶ κίτσω σὲ κορτοῖ μοῦ κοβαίνει
[Σπύρο, Σπύρο!

Ἰοτράφει ὁ ἥλιος στὸ χωριό καὶ τὸ φεγγάρι
[χαίρει

Καὶ στὰ λουλούδια στὰ σέματα, σὲ ἀνέλας ἀπὸ
[χρῶμα τ' ἴσταν!

Θέλω νὰ πάω ἀπὸ μου νὰ ἴδω καὶ τὴν καλή
[μου

Ἡώρας, γέφυρας, δρόμου καὶ τὸ καλὸ σὺ ξένα
[Σπ. Μουσελίμης

Ἡ κρίσις

Τῆς αὐτῆς χαμογέλας, ὁ κρίσις
Πρὸς τὰ πόδια της χροῖα μὴ φοβᾶ,
Τώρα λέγει οἱ ἀλλήλοις εἰστε ἀδελφοί
Ἀγάπης τοῦ σβεί σὴ μορφή.

Κι' ὅταν ἀγαπᾷστε σὴ δόση
Ὅδ' ἀγαπᾷ ἡ Τέχνη σὴ λαχρῆ
Κι' ἀφᾷσκα ἔσαν κρῖνα δὲ σκαλίσαι,
Ἀγάπη ποῦ πέταξε φωνή.

Σ. Ἀνδριανός

Η ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΙ ΣΤΗΝ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙ ΜΑΣ

(Συνέχεια εκ του προηγουμένου)

Ἡ ἱστορία καὶ μάλιστα ἡ λαογραφία μᾶς διδάσκει, ὅτι ὁ μεγαλύτερος συντελεστής γιὰ τὴν ἱστορικὴ συνείδησι δὲν εἶνε οὔτε ἡ λογία παράδοσι, οὔτε ἡ γραφικὴ γλῶσσα, οὔτε ἡ γλῶσσα τῆς ἐκκλησίας, ἀλλὰ ἡ γλῶσσα ποὺ μιλάει ὁ λαός, αἱ παραδόσεις του, τὰ τραγούδια του, τὰ παραμύθια του καὶ ἡ ἡθὴ του, τὰ ἔθιμά του, τὰ κοινὰ ἔθνη καὶ ἰδεώδη καὶ ἡ ἔθνη του ψυχολογία. Αὐτὰ εἶνε ἐκείνα ποὺ κἀνουν γόνιμη τὴν ἱστορικὴ συνείδησι γιὰ τὴν σύγχρονην καὶ, αὐτὰ εἶνε οἱ ἐθνικοὶ κρινοὶ τῆς ζωῆς ἐνὸς ἔθνους.

Τὸ τέταρτο ἐπιχείρημα εἰς οὗ ἐξένοι μποροῦν νὰ μαθαίνουν τὴν καθαρὰ ἐννοια τῆς σινηῆς τῆς σχέσεως μετὰ τὴν ἀρχαία εἶνε ἀκρίβει ἀλλὰ καὶ ἀσέβεια. Ὅσα εἰμένα πολλὰ ἀνέχοι ἀν καταδικάζομε τοὺς πολλοὺς δηλ. τὸ ἔθνος νὰ μαθαίνει μὴ γλῶσσα δύσκολη καὶ αὐτὸ, ἐπειὸς εἶνε εὐκολὴ σὲ λίγους ἔξενους ποὺ πρόκειται νὰ τὴν μάθουν γιὰ ἐπιστημονικὸν λόγον.

Τὸ πέμπτον ἐπιχείρημα εἰς οὗ γιὰ τὴν σία εἶνε ἀναγκαῖον καὶ ὅτι ὅλες τὲς γλῶσσες εἶνε σοφιστικὲς. Βεβαίως ὁ Γάλλος χωριὰ τῆς δὲν μεταχειρίζεται τὸν πλοῦτον τὸν λέξεων τοῦ Γάλλου ἐπιστήμονα, ἀλλὰ μεταχειρίζεται τὸ ἴδιον τυπικόν, τὴν ἴδια σύνταξιν καὶ ὁμοιὰς λέξεις, καὶ καταλαβαίνει ὅποιο βιβλίον καὶ ἂν διαβάσῃ καὶ ἐπιστημονικὸν συνάμα ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς ὅρους καὶ ἀπὸ λίγες λέξεις μὴ κοινολογούμενες. Σὲ ἐμᾶς δὲν συμβαίνει τὸ ἴδιον. Ὁ Ἕλληνας ὁ χωρικός οὔτε τὴν ἐφημερίδα δὲν καταλαβαίνει.

Μόνον μαντεύει τι θέλει νὰ εἰπῇ διὰ τὴ διαβάξῃ. Ἀ γουν μερικολογία καὶ σπορὸς ἀρχαίων διαφέρει ὁ προφορικὸς λόγος ἀπὸ τὸν γραπτόν.

Αὐτὸ δὲν μποροῦμε νὰ τὸ πιστέψωμε. Ὁ Σωλομός στὸ διάλογόν του στὴν ἴδια ἀντίρρηση τοῦ Σαφολογιστάτου τοῦ ἀπαντᾷ. «Καὶ πῶς; Ὁ λαὸς ἡ Ρώμη εἶχε ν' ἀκούσῃ τὸν Κικέρωνα, γιὰ τὸν δὲν ἐκαταλάβαινε τί ποτε; Ἰαὶ δὲν ἐκαταλάβαινε τίποτε ἀκούγε μετὰ προσοχὴ ὁ λαὸς τῶν Ἀθηναίων τὸν Δημοσθένη καὶ τὸν Διόδοτον μάλιστα πολλὰς φορές; Γιὰ τὸν δὲν ἐκαταλάβαινε τίποτε ἐθαύμασε, ὅταν ἐδίδασκε τὴν ἱστορίαν του ὁ Ἡρόδοτος καὶ ἐκτελεστούντες τὴν ὁθονιδίαν, ὅπου ἦσαν δεκατριὼν χρόνων; Καὶ γιὰ τὸν δὲν ἐκαταλάβαιναν τίποτε τραγουδοῦσαν οἱ Σπαρτιάτες, τρέχοντας στὴ μάχην τὰ πολεμικὰ τραγούδια τοῦ Τυρταίου, καὶ ἀισθάνονταν τραγουδώντας τα, καὶ ἄλλη ψυχὴ μεσ' στὰ στήθεά τους; Ἐνῆνα μὲν εἶνε ἀδύνατον νὰ φαντασθῶ, δὲν Ἀθηναῖος λαὸς στὴ Πηνία θὰ

ἐνθουσιάζετο ἀπὸ τὸν Δημοσθένη ἢ τὸν Περικλῆ ἂν δὲ μιλοῦσαν στὴ γλῶσσα του. Ἡ γλῶσσα τὴν ὅποιαν ὁ Σωκράτης μεταχειρίζεται στὴν ἀπολογία μᾶς λέγει ὁ ἴδιος ὅτι εἶνε ἡ ὁμιλουμένη χωρὶς κοσμητικὰ ἐπίθετα ἢ ρητορικὰ σχήματα.

«Ὁ μὲντοιμα Δι', ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καλλιπῆς μὲν λόγους ὥσπερ οἱ τούτων, ῥήμασι τε καὶ ὀνόμασι, οἱ δὲ κεκοσμημένους, ἀλλ' ἀκούσεσθε εἰκὴ λεγόμενα τοῖς ἐπιτυχούσιν ὀνόμασιν» δηλ. ὁ Σωκράτης μίλησε μετὰ τὰς φράσεις τοῦ λαοῦ τὰς εἰκὴ λεγόμενας καὶ μετὰ τὸ λεξιλόγιον τοῦ λαοῦ τοῖς ἐπιτυχούσιν ὀνόμασι.

Μετὰ ταῦτα ὅμως τὸ λεκτικὸν τῆς ἀπολογίας δὲ διαφέρει ἀπὸ τίποτε ἀπὸ τὸ λεκτικὸν τῶν ἄλλων διαλόγων. Ἐπίσης τὸ λεκτικὸν τοῦ Ἀριστοφάνη, στῆς κωμωδίας τοῦ ὁποίου ἀνθρώποι τοῦ ὅχλου διαλέγοντας καὶ μιλῶντες καὶ βρίζονται στὴ γλῶσσα τοὺς βεβαίως καὶ τοῦ Εὐριπίδη, ὁ ὁποῖος καθ' ὅσον λέγει ὁ Ἀριτοφάνης στὴν ποιητικὴν του ἀρχὴν νὰ ἐκλέγῃ «τὰ ὀνόματα καὶ τὰς εἰρηφίας διαλέκτου» δηλ. τῆς ὁμιλουμένης «γιατὶ ἤθελε νὰ παραστήσῃ πραγματικώτερα τοὺς ἀνθρώπους τῶν δραμάτων τοῦ «οἱ εἰσι» καὶ ὅχι «οἱ οὖν» ὅπως εἶναι» ποὺ ζητοῦσε νὰ τοὺς πλάσῃ ὁ ἰδανικός Σοφοκλῆς, μᾶς πείθουν διὰ τὴν ἀρχαία γλῶσσα οὔτε διτυπία οὔτε διγλωσσία ὑπῆρχε. Ἐν πολλὰς φορές μεταχειρίζονται τὸ γραπτὸν τοὺς λόγοις λείψανα δωρικὰ ἢ ἰωνικὰ αὐτὸ γινόνταν, γιὰ τὸ αὐτὸς εἶχαν ἐννοηθῇ μετὰ τὴν ποίησιν καὶ μετὰ τὴν θεοποιίαν καὶ ὁ ἀντιπάλος τῶν δὲν μποροῦσε παρα νὰ σῶνται σὲ λείψανα τινά, ὅπως σὲ ὅλες τὲς γλῶσσες συμβαίνει.

Ἀκούοντες

ΧΡΥΣΟΣΚΟΝΗ

«Ὁ πόθος δι' ἀπραγματοποίητον πόθον εἶνε μικρὸς ἐν συγκρίσει μετὰ τὴν μετάνοιαν δι' ὅτι ἐκείνος μὲν μένει πρὸ τοῦ πάντοτε ἀνοιχτοῦ ἀδιορίστου μέλλοντος, ἀλλ' αὕτη πρὸ τοῦ ἀμετακλήτου σφραγισθέντος παρελθόντος!

Ὅλη ἡ ἰσχυρογνωμοσύνη προέρχεται ἀπὸ τὸ δι' ἡ θέλησις πέρνει τὴν θέαν τῆς γνώσεως.

Ὅστις θέλει νὰ γνωρίσῃ τὰ ἐλλειπνέας του διαθέσεις πρὸς ἕν πρόσωπον ἢς δόσῃ προσοχὴν εἰς τὴν ἐντύπωσιν, τὴν ὅποιαν θὰ τοῦ κάμῃ εἰς τὴν πρώτῃν στιγμὴν τῆς λήψεως τῆς μιᾶς ἐπιστολῆς, μὴ ἀναμενόμενη, ἀπὸ τὸ πρόσωπον αὐτό.

Ἀξιοσημειώτως πολλὸν δὲν εἶνε κανεὶς, ἀξιολύλυτοι ἀπειράριθμοι.

(Ἀπὸ τὸ Γερμανικόν—Schopenhauer. Πάρεργα καὶ Παραλειπόμενα).

ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΚΔΡΟΜΕΣ ΤΟΥ ΟΙΚΟΤΡΟΦΕΙΟΥ ΠΑΓΩΝΙΟΥ

ΣΤΙΣ ΚΟΡΦΕΣ ΤΟΥ ΜΠΕΖΟΒΟΥ

(Συνέχεια εκ του προηγουμένου)

Ἐκ τῆς εἰς ἕνα ὁρόσημο. στὴν Ἀνατολικὴν τοῦ πλευρὰ ἔχει ἕνα Γ (Ἑλλάς) στὴ Δυτικὴ ἕνα Α (Ἀλβανία).

Τὶ κριμα νὰ μὴ μποροῦν νὰ τὸ στήσουν παρὰ πέρα.....;

Ἀπ' ἐδῶ ὅλων τὰ μάτια στρέφονται πρὸς τὴ Δύση.

Θάλασσα... Θάλασσα... φωνάζουν τοιάνια στόματα. Νὰ ὁ Βουθρωτός (τὸ λιβάρι) νὰ τὸ νησί τῶν Φαιάκων-νὰ τὰ βουνὰ τ' Ἀργυροκάστρου καὶ τῆς Χειμάρρας.

Πρὸς Ν. ἕνα ἀργυρὸς το φεῖ δι διασχίζει τὴν εὐμορφὴν κοιλάδα τῆς Δυρόπολις εἶναι το ποτάμι ὁ Ἀρδύνος. Μὰ γιὰ τὴν τὰ νερά του δὲν τρέχουν ὁρμητικὰ; Φαίνεται καὶ αὐτὰ δὲν θέλουν νὰ τρέχουν πρὸς τὴ Δύση!

Πρὸς τὰ Ν. Α. Διακρίνεται καλὰ ἡ πεδιάδα τῶν Γιαννίνων, ἡ θρυλικὴ λίμνη, ὁ αἵματοβαμμένος Δρίσκος καὶ τὸ Μπιζάνι καὶ πέρα στὴν ἀκρὴ αἱ κορφὲς ἀπ' τὰ Τζουμέρκα.

Ἀξαφνα φωνάζει κάποιος νερό... νερό... Μιὰ λούτσα με καθαρό νερό, γιὰ τὸν δὲν ἔχει πιτὴ κανένας ἀπ' ὅπου φύγαν οἱ βλάχοι, ἐλκύει τὰ μάτια ὅλων. Τὰ χέρια ὡς ἐξ ἐνστικτοῦ χώνονται στὰ σακίδια καὶ στὴν καταπράσινη κοιλάδι τῶν εὐρίσκονταν ἡ λούτσα φιλοξενήθηκαν οἱ ἐκδρομῆς. Ἐκεῖ στὴν ὥραία προσινάδα μετὰ τὸ φαγὶ γίνονται ἀγώνες δρόμου καὶ λῆς καὶ σκοποβολῆς.

Υστερὰ ἀπὸ ἀρκετὰς ὥρας ἀνάπαυσι περνοῦν ἀπ' τ' Ἀλβανικὸ ἔδαφος, ἀνάμεσα ἀπὸ ξηρὰ καὶ ἀπότομας χαράδρες καὶ διευθύνονται πρὸς τὸ Σταυροσκιᾶδι.

Μιὰ χαράδρα κατάφυτη τοὺς δέχεται καὶ ἀναπνέονται λιγάκι.

Στὶς 5 μ. φθάνουν στὸ Σταυροσκιᾶδι ποὺ πανηγυρίζει τὸν Ἀϊ Νικόλα.

Οἱ εὐγενεῖς κάτοικοι τοῦ χωριοῦ τοὺς ὑποδέχονται μετὰ μεγάλη φιλοφρόνηση.

Ἀπ' ἐδῶ διακρίνονται πολλὰ καλὰ μετὰ τὴ τηλεσκόπια οἱ ἀπότομοι καὶ χιονισμένοι ὄρεινοι ὄγκοι τοῦ Παλίκου καὶ τὸ μεγαλύτερο μέρος τῆς χαράδρας τοῦ Βίκου. Μὰ

εἶναι πολὺ πολὺ μακριὰ καὶ δὲν τοιμᾶ νὰ πῇ κανεὶς νὰ πᾶνε καὶ ἐκεῖ.

Ἡ ψηλότερη ὁμὸς κορφὴ τῆς Μερόπης (Νεμέτοις) συγκρατῶν τὰ μᾶτια ὅλων. Ζωηρὰ συζήτηση γιὰ μίλλοντικὴ ἐκδρομὴ στὴ Μερόπη.

Ἡ δύση τοῦ ἡλίου τοῦ βρέσκει στὴ Β. στίνα μετὰ τὴν ὑπόσχεση τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ ὅτι θ' ἀνεβούν καὶ στὴ Μερόπη.

Sarats

Μία ὥρα ἐκπληξὶς τοῦ ἔτους 1924

Ἡ γῆ ἀπειλεῖται ἀπὸ μίαν μαγνητικὴν θύελλαν. Αὐτὴν τὴν προφητείαν κάμνει γνωστὴν εἰς τὸν κόσμον κάποιος Ἀστρονόμος σὲρ Ὀλίβερ Λότζ. Ὁ κ. Λότζ παρετήρησε κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας εἰς τὸ ἥλιον διαφόρου κηλίδας, πολὺ μεγάλας, ἰδίως εἰς τὸ κέντρον αὐτοῦ. Αἱ κηλίδες αὗται αἱ ὁποῖαι ἀρχικῶς αὐξάνονται, προκαλοῦν κατὰ τὸν Ἀγγλὸν Ἀστρονόμον ἡλεκτρικὰς ἐκκενώσεις. Αὗται πάλιν προκαλοῦν ἰσχυροτάτας μαγνητικὰς διαταράξεις. Ἐκτὼν ἐκκενώσεων τούτων καὶ διαταράξεων κατὰ τὸν Λότζ, πρόκειται ἐπίσης νὰ διαταραχῇ σοβαρῶς καὶ τὸ μετεωρολογικὸν καθεστὼς τῆς γῆς. Ἡ διαταράξις αὕτη θὰ ἐκδηλωθῇ μετὰ ποικίλα ἀτμοσφαιρικὰ φαινόμενα.

Ὁ προδραστητικώτερος ἄνθρωπος τοῦ κόσμου.

Ἦς τὴν Ἀγγλίαν ἀπὸ τὴν ἀπὸ τινος ὁ ἐκκεννωτικώτερος καὶ ὁ προδραστητικώτερος ἄνθρωπος τοῦ κόσμου. Ὀνομάζεται Ἀρθερ Μορ. Ὁ Μορ ἀπὸ ἐνδεκαετῶν εἶνε παραγγεῖλει καὶ ἐφύλασσε εἰς τὸ γραφεῖόν του τὸ σφαιροειδὲς μετὰ τὸ ὅποσον θὰ ἐδάπτετο. Προηγουμένως ὁ ἄνθρωπος, διὰ νὰ μὴ ἔχῃ εἰς τὸ γραφεῖόν του ἕνα ἀχρηστον ἐπιπλόν, τὸ ἐχρησιμοποίησε ὡς χρηματοκιβώτιον. Ἐστὶς εἶπε, δὲν διέτρεχε καὶ κανένα κλέφτην νὰ τὸν κλέψῃ, διότι κανεὶς, βέβαια, δὲν θὰ ἐσκέπτετο νὰ σηκώσῃ τὸ σκεῦος τοῦ φερέτρου, διὰ νὰ εὐθὴ ἐντὸς αὐτοῦ χρημάτων.

Καλλιτεχνικὸν Τοπογραφικὸν Ὁ ΦΟΙΝΙΞ

Ὁδὸς Πατάσων—Ἰωάννινα.

Η ΕΠΙΔΡΑΣΙ ΕΝΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ

Μανώλη μου 'Αγαπητέ!

Διάβασα το 'Ανατόλ Φράνκ την 'Ιουλιανή που μοδussteiles.

Και το μαύρο ένφ σαράκι της απογοήτωσης—δυναμώνοντας απ' τες ίδιες μου αδύναμες δυνάμεις—γυρνούσε σ' έρεπια τόντρου φρεσ και ασχημάτιστο απόδη φραιόκομο των παρθενόμορφων ιδεών μου—ιδέες καθε νηού σής ξήσης του την άνθησι—και νοσηρώνενώ χίλιες σκέψεις στρουφογύριζαν βουίζοντας σιό άπηχτο μυαλό μου, της 'Ιουλιανής τα λόγια—στη σελίδα του βιβλίου—να χορεύουν ξάφνου άρχισαν χορό έξωτικό... και τότε... τετέλεσται!... βρήκα τη διεξοδο... Κι' ένφ άνδη' ήχοσαν στα βάθια της ψυχής μου, χτυπώντας τα μηλόγγια μου, ασυναίσθητα αναμάσησα της 'Ιουλιανής το ξερώνημα... 'Κρεμαστή! Κρεμαστή! έ-ελεώσε! (πόσο όμοια αποτελέσματα σ' αυτές δύο διαφορές...)

Και φλογισμένο γέγοντας σήην ναυτερό μου φορέα το άμοιρο κεφάλι, τόν 'Ιλιγο αίσθάνομαι—τάχα αίσθάνομαι;—τρομαχτικής δβύσσου... και στέκονται... και πένομαι... ώς ποτέ, και σάν άστραφτερό κρηά απ' το μυαλό μου... Τσανάχτηκα δ-λόσομος... δυνάμεις ή έλπίδα... σάν να χαμογέλασα... και την γαλήνη έννοιωσα—την ψυχροσάστρα χάρι—στο πρόσωπο γαλήνια να χύνεται... Και να με ποτέ γαλήνεψα.

Της τοικυμωδίκης όρας—τόρα ήσυχης—ακρωτηριού θάλασσας το γαλήνεμα, ποδ να χουμάη τοιόδη το τρικύμισμα, από—ποιδε ξέρει—πόσο μακριά... και περιμένει. Τοδ άνυλδίαχιο άμοι το καλασόχασμα, τη σιγή, τοιόδη περίμενες, με φασερό ένα τράνταγμα δ πυρωμένος λέβητας, ποδ μεγαλόπρεπα στέκεται μπροστά σου, χίλια—μύρια κομμάτια να γενή σιό τόσα άδυσώπητα ναυτά χτυπήματα του... διαν κάποιος το χέρι άμιο του, σήην κρήνη την ώρα, απ' τη φωτιά ξεμαίρουνε φλογόδοκο δαυλί...

Ν' απολάμψς θέλεις το ξετίγανμα; Την ή-συχασμένη πειά δυνάμωσι φωτιά.

Σιό ξαυαλέω Μανώλη μου, κρήσιμη, πολύ κρήσιμη διάλεξες σιγή ή να μου δανείζεις το βιβλίο σου! Άλλο καίριο ήδελα ποδ βάλας—μοι' απολοχόση την ψυχή, σήην ώρα—μείνη ποδ σημείωσε σταθμό, σι βεβαίωνω, σήην διηρόχρητη ζωή μου....

Και σ' έξορίζω, πενότερες 'μή μου έξηής—σής έξηήσεις... θα σου τις δώσω, ίσως, μό-

νος μου, ή από δυό τρεις 'μέρες ύστερα, ή—μή σου κάνη αίσθησι—ποτέ...
Γιάννενα, 4—6—24.

Με τη δύμησί σου πάντα

Θ. ΔΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

ΑΠΟΘΕΩΣΙΣ

'Η φύσις όλων των έμφύχων όντων θαεί-νε φαίνεται κατά βάθος συναγελαστική. 'Ετσι έξηγοούνται οι πελώριοι βότρυες των μελισσοφωλεών, αί μακρυαί σειραί ποδ σχηματίζουν αί φωλεαί των μερμηγκιών τα μεγάλα κοπάδια των πουλιών και των ζώων, ποδ ένστικτα ένώνονται επάνω στες στέγες του αιδέρος ή στας πρασίνας έντάσεις των καμπών και λειμώνων. 'Αλλ' δ άνθρωπος; 'Εχει λοιπόν, έντες της άλλης άνωτέρας, κτηνικής ή φυτικής του, έχει αιδός μέσα του το άσυνείδητον ένστικτον της αγέλης και του κοπαδιού; Κυτάξατε έα δειλί όν, διαν τα πυκνά σύνεφα της σκόνης, θνώνωνται ύπδρ την πλάσειαν, καθώς τάσνεφα τοι χυμείν καλαϊρίζουνε τας έξηήσεις. Κυτάξατε έα δειλινόν, διαν πέτες—δέκα κάρα, άμά-ξια, αδιονίκητα φορητά, στρεπτοιικά, ιδι-ωτικά, μεταβάλλουν την βρομερόν αυτην πλατείαν εις ένα τόπον συμφυρμού και συναγελασμού, δι περιπατηών διασκοδαζόν-των και αναπνεόντων, άλλα συνωθούμενης αγέλης. Κυτάξατε έα άπόγευμα, διαν έας κατόπιν τοδ άλλου, πέτες—δέκα, είκοσι, τε-ρήντα, εκατόν χίλιοι, άστικοί, θηλυκοί, μικροί μεγάλοι, μαζώνονται μέσα σ' αυτών των άπαισιών και έλευριών χόρον, μέσην ιδέαν δι περιπατηών, ήναπ ένουν και έ-στασίζονται—κι' άν θάλητε, μή δαυλογί-τε δι δ άταβισμός, παρδ πδσαν άλλην ή-λιξιν, δεκάτησε το αιδόημα και την ένισ-κόπασιν και της αγέλης εις τας φλέβας των άνδρικών...

Κι' άνω! Αιτίες τες ώρες, ποδ τυλαί το-ρείται έτσι και δεινοπαθεί ή δυνάμωσιμένη πόλις εις την οικόαν πλατείαν των κάρον και σκυλιών, τοδ Γαμβέτα, των ούτοκνητών και των πρακτόρων των, συμβαίνουν μερικά θαύματα άραιοτήτων και άνακουφίσεων, ποδ άσυνμά μας, δλόγυρά μας... Πεντακάσια χί-λια βήματα πέραν από την πλατείαν, ο αυ-ραός έχάρισεν εις τα Γιάννενα ένα από τα άνακίμνητα ένεινα εις χάριν και φραιότητα στολίδια: Θαύμα δροσιάς, θεόδοτος τόπος δ

νασασμού, γλαυκής γαλήνης και τρυφεράς απαλότητας ή πολυδύλλητος λήνη τανύς-ται μ' όλας τας φραιότητας και μ' όλην την ήμερον σαγήνην, ποδ κάθε πραγματική και άδάνατη ώμορφιά ένύεται και παίρνει την όραν του ήλιοβασιλέματος... 'Αλλά ποιδε την χαίρειν, έντες από έλαχίστους περιπατη-τάς—συννοκιδτας; 'Οπως σήην πλατεία πέ-φτου, ώς από πελωρίους καιρούς κύμα-τα και σύνεφα από βρομερόν και άπάδατον σκόνην, έδω κάτω σιό καφεάδα κι της 'Κυρά Φροσύνης', άνοιχοχέρης χρι-σινός δ 'Ηλιος κοσκινίζει, άναμέτον των τρι-ανταφυλέων συνόρων, όλην την χυνο-σκόνην των φλεγόμενων παλατιών του κι' έ-ξωμορφάινει κι' έξιδλώνει την χίμα των ούρανών! Τότες αναλάμπει δλη ή άσχημος ώμορφιά των Γιαννίων και αλ θάνει κα-νένας την βαθειά νostalγία, ποδ έχει δε-ση άνέκαθεν την ψυχήν του Γιαννιόη με την αγαπημένην αυτην πόλιν: 'Ενα όραμα άξωγράφιστον άποθεώσεως, μέσο σ' άσπλλη-πια χρώματα κι' άνοκίμητους ελόντες έντε-νεται καί ποιδε σιγής επάνω σήην άπέραν-τον δόδον—άνάμεσα Ούρανου και Γής: 'Ο προβολέας του 'Ηλιου, μέσα από το χω-ρι ποδ σχηματίζει ή ιστορική 'Προσκύνη-σις' έρχεται και πέφτει ως χρυσός κροσσός φωτισμένης σκόνης επάνω σιό κομψόν και πράσινον, σιό γραφικόν μπουνέτο ποδ σχη-ματίζει δ 'Άγιος Νικόλαος των Κοπάνων και το Πέραμα. Ισινός να γράφη την άπα-λώτατη, βελουδένια, δλοπράσινη κορυ-φαν τοδ καλαμιού ποδ δίνει κομψά σιό κα-δια τοδ Μετακλειού και σιόν δρόμον τοδ Περάματος την λήνην και ποιδε το θαύμα των άχνοπράσινων δένδρων και των άμπε-λιών, ποδ τόσον πλούσια κορυφάζουν το φόντο των Γιαννίων προς Άσμάς;—'Ανα-νω απ' όλον αυτό το δεινόν των χρωμά-των κι' άπ'νω από όλον αυτό το ελόν-σμα, σάν μπουνέτο τριανταφυλλιών έδω, πα-ρέκει σάν φλογισμένα κάστρα, άλλα αλλοι-σάν άνθισμένες βισσινές, τρυφερά, δι-βλημένα, πότε λυώνουν και σφιστούν, κα-πότε αναδόνται πάλιν σιό δυσμικόν πέλα-γος των αιδέρων συννεφούλια τσαντάφυλλα πεταλονότιστες, βάρμες, βισσινές άνδρες, κάστρα ποδ καίονται και λυώνουν: φωτιά και χρυσάφι!...

—Τι έμορφα, μουλεις, μ' έπασιν αλή-νην ξένος φίλος καλλιτέχνης προχθές! Αλλά γιατί δέν έρχεται κανένας Γιαννιόης να ή-ρή αυτην την άποθέωσιν των Γιαννίων; δώ; Γιατί βρωμίζουν εναι άπάνω σήην πλατείαν;

—Έσθήκωσα τούς όμους; Τι να τοδ πώ; Φαίνεται δι ή άδλια βρομερότης της Πλα-τείας—τα σινύλια—ή σκόνη—σ' αιδονήν-τα, τα κάρα, δ Γαμβέτας, όλα αυτά φαντα-ζουν καλύτερα σιό μάτια των περιπατητών πάρεξ τούτη ή χρυσάφενια βροχή των ώραι-οιτών και θανμάτων επάνω από την δρο-

σεράν και γαλήνη, την γλυιά φλοισβίζου-σαν κι' αιώνως χαμογελώσαν Παμβώτιδα...

Γ. Ήλλερεν

ΣΤΕΣ ΚΟΡΦΕΣ ΤΟΥ ΜΙΤΣΙΚΕΛΙΟΥ

Την Κυριακήν 22 'Ιουνίου οι Πρόσκο-ποι 'Ιωαννίων μετόν ιδρυτή άρχηγότους κ. Γ. Βαζαρέ από το πρωί βγήκαν εκ-δρομή ως τις κορφές του Μιτσεκελίου. Με κήκι πέρασον την ώραία Παμβώτιδα πο' πόλις ξεπνέσσε από τον ύπνο της; κι απ' το Κουονή τη γαργαρόνερη βρούση πήραν τες ράχες του βουνού.

Περωνίτες απ' τες Αυγκιάδες και τη μαγευτική βρούση μία όσα πάνω απ' το χωριό φθάσανε στες ψηλότερες κορφές (1300 μέτρα ύψος) απ' όπου άποθανιά-σανε την ώμορφιά της 'Ηπείρουτικής γής σάπτερα τη έκτασι.

Στη στήν της κορφής φάγανε το με-σημέρι έντες απ' τα φαγιά τους κι' ώραίο βούτυρο και γάλα δλόαγια ποδ δέν έ-χουν καμιά όμοιότητα με κείνα ποδ προ-σφέρουν στήν πόλι.

Γυρνώντας απ' τες Αυγκιάδες επισκε-φθήκα ε τον ήπειροτή Μαδουσίλα γέ-ρω-Μαράφα ένα άκραιότατο άνθρωπο τά-νω από 130 χρονών ποδ είχε τόση δρεξινά τους πη τόση ιστορία.

Ελληλογραφία

Κον Θεοτότην Φοαγκούλην Τσεπέλο-βον. 300 όραμαί έξηήθησαν, έδωριστοδ μεν ηρώ.

Α' Ομάδα Μαθητευόμενων Πόστ-Σαίτ Σας ένεγράφηκε. Άκούη το όραμα της στέλλετε. Φίδια προσημαμένα έσά-λιναν.

Φυσιολόγη ένταυθα. 'Ελα να σέ-ιδούμε να σινεννήθουμε προσφωτός.

Κον ποδνήν άμφοιόδον 'Επείσο-ρητήν Πρωτοκόβον. 148 όρα. έξηήθη-σαν ηρώιστοδ μεν.

Παραμύθια Περικλή

Νταρ. Καλλόδας 34. Αδελτική 'Επείσο-ρη Β-ζον 97. Libre Σίνα 31.

Ντα Τέχη Δέμα 4.

'Ελληνοποία Νέας 11. Ραδίκων, Μα-δουκό, Καπός, Φόρος, Λήνη (διδασκαλία Ρα-καρή 5) 'Αθηνά, Ντα 'Ιουστινίου, Ντα Σάου, Ηροκλίκη Ηγδ Καπός.

Τον κομποτεχνικό έσά σιό Ραλίο της Trine Galanov 'Toute notre Hellenes έ-δόσεως 'Libre'.

ΚΡΙΤΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΓΙΑ ΣΕΝΑ

Κάτω από τα πολλά και διάφορα ποιήματα που φιλοξενεί στο παρόν περιοδικό ο προοδευτικός φίλος κ. Βαβαρέτος ποιήματα που ελπίουμε να δώσουν ονόματα ποιητών.

Μεταξύ στους πρώτους κατατάζω αδιάστατα το «Μυρσίνη», ύστερας από το τελευταίο ποίημα «Για σένα» που δεν άναγνωνα χωρίς να αναφωνήσω: «εδρηκα!» Ναι στο ποίημα αυτό έχω ανακαλύψει τη φλέβα την ποιητική. Ένα αίσθημα βαθύ κ' ελλειρινό που θα το έχει κιόλας ζήσει ο ποιητής κρύβεται πίσω από το απεριποίητο κάπως εξωτερικό του ποιήματος χαρίζοντάς του ζωή αξία σεβασμού. Το διαβάσω επανειλημμένα και δεν τύποχορταίνω, κριτήριο αυτό της ποιητικής του γνησιότητας, της πραγματικής του αξίας.

Όχι τα έντεκα στίχοι συναποτελούν το ωραίο ποίημα που περιεχόμενό του είναι συντόμως το εξής:

«Ο ποιητής που έχει χάσει την αγιότητα του πηγαίνει τώρα μόνος του να ποτίσει το λουλούδι κ' αυτά τον έρωτον με καμμό για κείνη. Στο ερώτημά τους ο ποιητής χλωμιάζει, δεν έχει τη δύναμη να τους απολογηθεί κ' αμίλητα τους δείχνει σε μίαν άκρη το νουκαμμένο χώμα που τη σκεπάζει. Τα λουλούδια, σαν έμαθαν το θάνατο της αγαπημένης, την έκλαψαν κ' αυτά. Κι' ο ποιητής τα είδε πρώι πρώι πνιγμένα στο δάκρυ της δροσιάς.

Με άλλα λόγια ο ποιητής ερμηνεύει τα εξωτερικά φαινόμενα σύμφωνα με την ψυχή του διάθεση, όπως κ' ο λαϊκός ποιητής του δημοτικού τραγουδιού, όταν έρωτίας «τέχνης καμημένη πλάτανε», φαντάζεται πως «αυτός τραβάει κείνον τα βάσανα» όλος ο κόσμος γίνεται δικός του. Αυτός είναι που αναγκάζεται τη χαμένη αγάπη του και φαντάζεται πως με καμμό τον έρωτον για δούτη τα λουλούδια τα δάκρυα του βρίσκει στην πρωινή δροσία τους. «Όλη η φύση συμπάσκει στον πόνο του. Ως κ' εμείς που τον διαβάζουμε, αληθινά κ' εμείς μαζί του. Κι' αυτού ακριβώς έγκνεται η δύναμη του ποιητή.

«Αλλ' ως ιδούμε τώρα και τις τυχόν αδυναμίες του, όχι βέβαια στο αίσθημα, μόνο στην εκφραστική του ευανδία. «Οτι το κάνει η καρδιά να πάει να ποτίσει τα λουλούδια μόνος του και δεν ταφίνει ναπομαρανθούν ύστερας από το χαμό της κόρης, όχι δεν είναι δόξα για πρόξυμο μ' και προς μεγάλο έπαινο που μόνο για να του άπνε μνηστή θάβιζε να γίνει λόγος. Έκείνο που φαίνεται κάπως ανόμοστο και σ' φράγκο—και πάλι ανάκαθησαι κανείς να τα ψιλο-

κοσμήσει—είνε πως ο τάφος της δέ βρίσκειται στο κοιμητήρι μόνε στον κήπο που πότιζαν άλλοτε άντάμα. Όσο μεγάλος και αν είναι ο πόνος του ποιητή, όσο ρομαντική ή ιδιουσκρασία του, αφύσικο μού φαίνεται το θάψιμο στον κήπο που ταιριάζει μόνο στα πουλάκια. Θα την ήθελα—ο λόγος το λέει—να αναπαύεται στο κοιμητήρι.

«Ας κοιτάξουμε τώρα κ' από σιμότερα τους στίχους.

Δουλούδια κοκκινόχρωμα βαμμένα.

Γιατί κατά προτίμησι κόκκινα; φαίνεται πως κάνει τραγική εντύπωση του ποιητή το χρώμα αυτό. «Όσοσο υπάρχει πλεονασμός (βαμμένα) χτυπητός μάλιστα λόγω του συντόμου του ποιήματος. Το έλάττωμα αυτό παρουσιάζει σε μεγαλύτερο βαθμό ο δεύτερος στίχος: «Κι' άλλα πολλά που πως να τα μετρήσω!» που δείχνει σ' μεγάλη μύτη σε πρόσωπο μικρό. Στον τέταρτο στίχο περισσεύει μια συλλαβή που χαλνά και το μέτρο. Έως διορθώνεται έτσι:

Με καμμό όλα μ' έρωτησαν για σένα.

Το ίδιο έλάττωμα παρουσιάζει κ' ο πέμπτος στίχος. Στον έβδομο στίχο το «πρωτό» να φέρει άκμα δεν πλεονάζει γιατί μ'ας λέει πως ο ποιητής δέ βρίσκει ύπνο.

Με μεγάλη μου ευχαρίστηση θα ξανάβλεπα χτυπημένο το όρετο ποίημα του Μυρσίνη εύχόμενος να καλλιεργήσει φιλοπρόνως το ζηλεστό του ταλάντο.

Σ. ΑΝΕΣΠΕΡΟΣ

ΕΝΑΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΖΩΤΑΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

Είς την Βαρσοβίαν υπάρχει κάποιος γέρον όνομαζόμενος Μεσίλας Κραζένσκυ. Είναι δέ ο γέρον όστις ήλικίας εκατόν τριάντα πέντε έτών!.. Ο Κραζένσκυ αυτός έρωτηθείς άφηρήθη την ιστορίαν του. Υπερήρξε διά πρώτην φοράν εις τον στρατόν του Ναπολέοντος κατά το 1809 μέχρι του 1813. Ένδυμειται πολυ καλά τον μέγαν Ναπολέοντα. Κατά την υποχώρησιν της μεγάλης στρατιάς εκ της Ρωσίας είχε πολεμήσει και αυτός εναντίον των προελαυνόντων Κοζάκων. Μετά την πτώσιν της Αυτοκρατορίας, υπηρέτησεν εις τον Πολωνικόν στρατόν, και έλαβε μέρος εις τας επαναστάσεις του 1831 και 1863.

Το καταπληκτικώτερον από τα καταπληκτικώτερα—ήτο ότι ο Κραζένσκυ έλαβεν, όπως είπε, μέρος εις την εκστρατείαν της Κίνας κατά το 1900 και εις τον πόλεμον της Μαντζουρίας, κατά το 1904—1905. Είχε τότε ο άθεόφοβος ήλικίαν εκατόν δέκα και εκατόν δέκα πέντε έως έτών.

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΒΑΒΑΡΕΤΟΥ

ΠΡΟΣΚΟΠΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑΡΙΑ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Όταν δέ καή ή επιδεξιμίδα και προχωρήσῃ το κάψιμο σιού; Ιστούς τότε καταπαύουμε τους πόνους; με την επιθεσι λίγης σκόνης; κιωλίας και καλούμε το γιατρό.

Κατέργαται. Έχουμε άτιλά και περίπλοκα κατάγματα. Όταν σπάσει το κοκκάλο γίνῃ χωρίς να κοπούν έξωτερικά, ή σάρκες, τότε το κάταγμα είναι άτιλό, όταν όμως κοπούν και ή σάρκες τότε το κάταγμα είναι περίπλοκο. Ένα άπλό κάταγμα θα το περιποιηθούμε ως εξής: Με τη μεγαλύτερη προσοχή θα ξαπλώσουμε κάτω τον άσθενή και θα δέσουμε το σπασμένο μέλος με νάρθηκες, ενώ θα στέλλουμε για το γιατρό. Την ίδια περιποίησι θα κάνουμε και στο περίπλοκο κάταγμα, αλλά θα προηγηθῇ ή περιποίησις της πληγής και το σταμάτημα της αιμορραγίας. Κάθε ρούχο που μ'ας εμποδίζει θα το βγάλουμε ή θα το ξεσχίσουμε με ψαλίδι αν δεν βγαίνει χωρίς να προσενηση πόρους. Θα στήσουμε πάλι για το γιατρό και θα συστήσουμε άπόλυτη άκνησία.

Αιμορραγία. Κάθε φορέει ποτή επιδεξιμίδα μας θα σχισθῇ ή θα κοπῇ ή σάρκα μας θα μ'ας τρέξῃ αίμα; θα έχουμε δηλαδή αιμορραγία γιατί θα κοπούν μαζί τα αίμοφορα άγγεία που είναι παντού διακλαδισμένα. Και αν μὲν το κόψιμο είναι λίγο τότε ή αιμορραγία με λίγη πίεσι στο μέρος εκείνο παύει και λίγο ύδιο πλείει τη θεραπεία. Αν όμως το κόψιμο είναι βαθύ και τήχη μάστι στα νάνα σ' μέρος που είναι άρτηριές και φλέβες τότε έχουμε μεγάλη άπώλεια αίματος πράγμα που φέρει εξάντλησι και το θάνατο στον άνθρωπο και γι'αυτό πρέπει να επιληφθούμε γρήγορα το σταμάτημα της αιμορραγίας.

Τότε θα προσέξουμε να ιδούμε αν ή αιμορραγία είναι φλεβική ή αν είναι αρτηριακή. Η φλεβική διακρίνεται από το μανουάκινο αίμα της που πηδάει σύμφωνα με τους παλμούς της καρδιάς αλλά με χωρίς όρμη, ή δέ αρτηριακή από το ξανθό κόκκινο αίμα της που πηδάει κι'αυτό σύμφωνα με τους παλμούς της καρδιάς αλλά με όρμη μεγάλη.

Η παρατήρησις αυτ' μ'ας χρειάζεται για το εξής: Όταν ή αιμορραγία είναι φλεβική δηλαδή τρέχει αίμα από της φλέβες τότε ήμεις για να σταματήσουμε το αίμα πρέπει να βάλουμε στρυφτήρα προς τα έξω, προς τα άκρα δηλαδή του σώματος εις τρόπον ώστε ή πληγή νάνα μεταξὺ του στρυφτήρα και της καρδιάς. Όταν όμως ή αιμορραγία είναι αρτηριακή δηλαδή τρέχει αίμα από της

κομμένες άρτηριές, επειδή το αίμα εκείνο προέρχεται από την καρδιά και πάει προς τα άκρα, ενώ το αντίθετο συνέβαινε στη φλεβική, γι'αυτό ήμεις δεν αφήνουμε να περάσῃ άλλο αίμα, που θα χυθῇ βέβαια για να είναι κομμένος ο σπλήνας, ή άρτηρία πατώντες την άρτηρία άπάνω από την πληγή, δηλαδή δ στρυφτήρας να είνεμεταξὺ πληγής και καρδιάς. Αφού σταματήσῃ το αίμα τότε περιποιούμεθα την πληγή όπως στα τραύματα. Το πάτημα του στρυφτήρα δεν πρέπει να αι παρὰ πολὺ σφιχτό, ούτε και να διαρκέσῃ περισσότερο από μια ώρα γιατί τότε γίνεται γάγγραινα.

Αν αφού λύσουμε το στρυφτήρα δεν σταθῇ το αίμα τον ξαναδένουμε πάλι.

Ο στρυφτήρας γίνεται με ένα καθαρό πανί μου του ένώνουμε της δύο άκρες σε θηλειά και περνάμε ένα ξυλαράκι μέσα σ'αυτήν για να στρίψουμε τον κόμπο που γίνῃκε κάτω από τη θηλειά και για να σφυγτῇ και να πατήσῃ το μέρος που είναι ή φλέβα ή ή άρτηρία. Για καλλίτερον πάτημα βάζουμε στον κόμπο μέσα και ένα χαλμάκι ή άλλο τίποτε σκληρό πράγμα.

Νάρθηκες. Νάρθηκες είναι ξύλα λεπτά τυλιγμένα με άσηπτικό πανί και με μαλακό βαμβάκι και μ'ας χρησιμοποιούν για να δένουμε τα μέλη του πάθους σπασίμο. Νάρθηκες κατασκευάζονται πρόχειρα μ'ας δη'ποτε στερεό αντικείμενο που μπορεί να περιελλυθῇ με μαλακό χόρτο, ή πανί, ή βούτα ή ότι άλλο πρόχειρο έχουμε στα χέρια μας. Ξύλα μακρούς κυλινδρικά, καλές άπό νου φέμια, μπαμπούρια, σανίδες κομμένες, καλάμια πολλά καλὺ κλπ. μ'ας με βαμβάκι τυλιγμένα, ή με χόρτο, ή με βούτα, ή με πανί νάνουν τους πρόχειρους νάρθηκες.

Μεταφορά τραυματιών. Τον τραυματία και γενικά τον κάθε άρρωστο τον μεταφέρουμε από ένα μέρος σε άλλο με φορεία. Είναι φορεία τακτικά που γίνονται από ξύλα τυλιγμένα με καθαρό πανί. Απὺ άνω το ξύλο πνιγναικτόν των τραυματιών φορείται από άνω έχοιτόδια, για να μη άνομαπὺ άρρωστος στη γῆ δια τον έμποδίσουν με το φορείο κάτω. Είναι και πρόχειρα φορεία που γίνονται με δύο ξύλα ή με κοντούς μέσα στα όποια περνάμε τα μανίκια από τα προσκοπικά χιτώνια, τυλιγμένα από μέσα. Με δύο κοντούς και δύο χιτώνια έχουμε έτοιμο φορείο. Κατ'αντίσκηνο διπλομένη ή διπλομένη άπο δύο ξύλα μακρού ή δύο κοντούς μ'ας κάνει πρόχειρο φορείο.

(Ακολουθεῖ)

ΖΩΗ ΣΤΟ ΥΠΑΙΘΡΟ

Γερμανία. (Ιούνιος/1924). — 'Εάν ἔξαι ρέσωμε τοὺς Προσκόπους εἰς τὴν Ἑλλάδα ὁ κόσμος τρέφει μιὰ τρομερὰ ἐπιφυλακτικὴ στάσι ἀπέναντι τῆς φύσεως καὶ τῶν φυσικῶν καλλογῶν. Ἐξαιρετικὴ δυναμικὴ δείχνει πρὸς τὴν ζωὴ τοῦ υπαίθρου, τὸ ὁποῖον ἀποφεύγει ἐπιμελὶς σὺν τῷ φόβῳ.

Ποῖα εἶνε τὰ αἷτια αὐτῆς τῆς καταστάσεως τὰ γνωρίζει ὁ καθένας. Ἐσφαλμένους παμπάλαι ἐς προλήψεις τοῦ καθένου ἐπ' αὐτῇ σῆμας τὰς τάξεις ἀδιακρίτως, ὅπως τὸ κέλφος στὸν κόχλο.

Ἀλλὰ εὐτυχὸς παραμεοῖζονται. Σήμερα μᾶς ἐπιτρέπεται νὰ ἐλπίζωμε πολλὰ ἀπὸ τὸν κύκλο τῶν προσκόπων. Ἀπ' αὐτὸν τὸν πυρῆνα περικυκλωμένο νὰ γιγαντωθῇ τὸ δένδρον τοῦ ἀληθινοῦ πολιτισμοῦ, τοῦ συνίσταται στὴν ἀνθρωπισμένη ἐπιστροφῇ στὴν φύσιν.

Στις τάξεις τῶν ἀγροτῶν στὴν ὑπαίθρου χώρα— ἄς πῶμε παραδείγμα τὴν Ἡπειρο— δὲν μπορεῖ νὰ γνηθῇ κανεὶς ὅτι ὑπάρχει προσοικειωσις καταναγκαστικῇ.

Μοῦ ἐδόθη ἄλλοτε ἀφορμὴ σὲ περιοδίες τοῦ ἔκαμα σὶὰ χωριὰ τῆς Ἡπείρου νὰ παρατηρήσω ὅτι ἐξουδετερώνεται τελείως— ἂν δὲν λήπτω στὸ ἀρνητικὸν— ἡ ἐπίδρασις αὐτῆς τῆς ἐλευθέρου φύσεως ἀπὸ τὴν ἀνθρωπίνω κατατοκίᾳ, ἀπὸ τὴν ἀφύσικην ἐνδυναμίαν.

Δὲν εἶνε ὅτι λείπουν τὰ μέσα ἢ ἡ ὁρμή πρὸς ἐργασίαν, ἀλλὰ λείπει ἡ μέθοδος ἢ ὁδοὶ ἀντίληψις καὶ ἀντ' αὐτῶν λυμάνεται ἡ πρόληψις. Ἡ καθὲ νοικοκυρὰ στὸ χωριὸ εἶνε ἱκανὴ νὰ ἐργασθῇ σὺν σκυλλῇ γὰρ νὰ πλύνῃ ἢ καθάρσῃ στὸ σπῆτι, ἀλλὰ δὲν ἔννοεῖ ποτὲ νὰ ἀπομακρύνῃ τὸν σταθλὸ τῆς, τὸν ὁποῖον ἔχει ἀκριβῶς κτῆσ' στὸ κάτοικον, εἰς τράπαν ὥστε νὰ μοιρᾶζονται τὸν πενιχρὸ ἀέρα ὁλόκληροι μέτρωι ἐπ' αὐτῷ δοματίῳ (μολυσμένο ἄλλως τε ἀπὸ τὴν σῆψιν τῶν κόπρων τῶν ζώων) μιὰ ὁλόκληρη οἰκογένεια καὶ δεκάς τῶν.

Καὶ ἡ ἄλλη πληγὴ ὁ φόβος τοῦ νεροῦ. τοῦ ἡλίου καὶ τοῦ ἀέρος. Ἐάν τὸ παιδί ὑπεῖκον στὸ ἐνστικτὸν τῆς φύσεως ζητήσῃ νὰ χορτάσῃ τὴν ἐπίδρασις τοῦ νεροῦ γρήγορα ἀρπάσσεται ἀπὸ τὴν ἐντρομὴ μητέρα ἀπὸ φόβον μήπως «κοψῇ».

Ἀλλ' ἐπὶ τέλους πρὶν νὰ μάθωμε ὅτι αὐτὸ καὶ ἴσα εἶνε πράγματα πολλὰ σχετικὰ. Μπορεῖ ἄριστα νὰ μετῇ κανεὶς γυνὴς στὸ χιόνι χωρὶς νὰ κοινολογήσῃ. Αἰταιεῖται μόνον συνήθεια, ἢ ὁποῖα σκληροπορεῖ τὸ σῶμα καὶ τὸ κάνει ἀπρόσβλητο ἀπὸ τὰς κακὰς μεταβολάς.

Ἡ «Ἀναφέννησις» ἐλπίζω σύμφωνα μὲ τὸ ἐνδοσιαστικὸ πρόγραμμά της θὰ κάμῃ τὴν ἱερά αὐτὴ προαγάνδα γὰρ τὴν διαφωτιστὴν τῶν λαϊκῶν τάξεων, ἰδίως τῶν πόλεων καὶ κοινοτήτων. Στὰ χωριὰ ἀποσπᾷται ἀναγκάως ἢ κατὰ στίσις εἶνε λιγὰς διάφορος.

Ἐνας παράγων ἀνεξήγητος τῆς θελήσεώς μας στὴν Ἑλλάδα εἶνε ἡ ἔλλειψις συγκοινωνίας (ἀλλ' ἄς μὴ κραυγάζωμε πίσω ἀπὸ τὴν δικαιο-

λογία αὐτῇ· δύο βήματα ἔξω ἀπὸ τὸ σπῆτι μας τὴν ἔχομε στὴν Ἑλλάδα τὴν ἐξοχή!). Φυσικὰ ἔδω ὑπάρχουν στὸ κεφάλαιο αὐτὸ ὅλες ἡ εὐκολίες.

Κάθε οἰκογένεια θὰ κάμῃ οἰκονομίες καὶ δὲν θὰ ἀφήσῃ ποτὲ νὰ τι· λείπουν δύο-τρία ποδηλάτα ἀνδρικά καὶ γυναικεῖα. Ἡ πλέον πλουσιώτερος δὲν θὰ σπιταλήσῃ ἀνοήτως χρήματα, ἀλλὰ θὰ ἀγοράσῃ βάρκα ἢ κατὰ μὲ πανιά ἢ συνδυασμένον μὲ βενζινακί.

Εἶνε κατ' αὐτὰς αἱ ἐορταὶ τῆς Πεντηκοστῆς. Ἡ κατ' ἐξοχὴν ἐποχὴ τῶν ἱστιοδρομιῶν καὶ ἐκδρομῶν.

Σὲ μιὰ Πανοῖον, ὅπου ἔσιναι ἐκκοσπέντε ἄτομα ἀπέμειναν αἰτὰς τὰς ἡμέρας μόνον δύο. Οἱ ἄλλοι ἐκδρομῇ!

Νὰ ζήσουν ὀλίγην φυσικὴν ζωὴν!

Σὲ μιὰ ἐκδρομῇ τοῦ ἔκαμα προχθὲς συναντῶ ὁλομόναχον μὲ τὸ σακιδίον στὸν ὦμον ἕνα πτωχὸν συνάδελφον Γερμανόν, τοῦ ἀνέπτε περιπατῶντας τὴν ἀμμουδιὰ τοῦ ἰσθμοῦ τῆς θαλάσσης.

«Θα μείνω ὁλόκληρη τὴν ἑβδομάδα τῶν καύσεων ἐδῶ, μοῦ εἶπ. Δὲν ἔχει ἐξαιρετικὰς καλὸν τὸ μέρος, ἀλλὰ εἶνε ἀπληλαγμένο ἀπὸ τὸ θόρυβον τῆς πόλεως· καθαρὸς ἀέρας, δάση, εὐκαιρία γὰρ κολίμπη (ἐν λείπουν).

«Καὶ τοῦ μένει τὸ βράδυ» τὸν ἐρωτῶ.

Ἐχαμογέλασε. «Νὰ ἐδῶ!» Χρειάζεται καλύτερο κρεβάτι ἀπ' αὐτὸν τὸν λεπτὸν ἄμμος. Κι' ἔπειτα τί νύχτα; Στις ἔντεκα νι χτῶναι καὶ στίς δύο ξημερώνει!

Τὸν ἀποχωρήθηκα γὰρ νὰ βυθισθῶ σὶὰ καυθαρά νερά τῆς θαλάσσης, ἐνῶ αὐτὸς ἐπράβηξε ἥσυχον πρὸς τὸ δάσος τῶν ἐλάτων.

Φαντασθῆτε τώρα τὴν μεγαλειώδη εἶνε αὐτὴ ἡ προ-τόγονος ζωὴ ὅταν εἶνε μιὰ καλὴ κι' ἐνδοσυδὴς συντροφιά. Τὰ χαμόσυνα γέλια ὁλοῦν, τὰ χαριτωμένα ἐπισόδια μένουν, μὰ τὴν ἀλήθεια, ἀνεξίτηλα σ' ὅλην τὴν ζωὴν.

Κι' ἀναιρεῖσθαι τὴν φύσιν τῆς Ἑλλήν. Πατριδοῦς...

Ἀπὸ τὰ παραλία τῆς Ἡπείρου εἶναι θεῖον, ἀλήθεια—δυστυχῶς λίγες φορὲς μοῦ ἐδόθη ἀφορμὴ νὰ τὸ ἀπολαύσω— νὰ διασχίσῃς τὰ ὁλοκάθαρα γαλανά νερά τοῦ Ἰονίου πρὸς τοὺς θαυμασίους αἰγιαλοὺς τῆς Κερκυρας.

Κοίμα ποῖ, τὰ βλέπει, πὺς τὰ γνωρίζει, ποῖς τὰ ἐκτιμᾷ!...

Μέγας Κωστοπόπουλος

ΜΕ ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ

Τὸ Πολὺ καὶ τὸ Λίγον

Ἐνα Ἀγγλικο περιοδικὸν εἶδε πρὸς ἑξῆς τοσάυτα συμβόλαια.

—Πῶστε λιγώτερον, ἀντιπῶστε περισσύτερον, πῶστε λιγώτερον, μᾶστε περισσύτερον, γυνέσθε λιγώτερον, κοῦσθε περισσύτερον, τελευτᾶτε λιγώτερον, ἐργάζεσθε περισσύτερον, γράφετε λιγώτερον, διαβάζετε περισσύτερον, καὶ τὸ περὶ σπουδαῖο: Λέγετε λιγώτερον καὶ κίνεστε περισσύτερον.